П III 34

Примерак 12 филера

НОВА ПОШТА

»НОВА ПОШТА«
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. Пошт. фах: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 3.30 пенга,
тромесечна: 9.20 пенга

Год. III. Ујвидек, уторак, 8 јун 1943 Број 126

Успешно су одбијени совјетски напади на Кубану и код Иљменског Језера

Генерал Раусон се повукао, те је нову аргентинску владу образовао генерал Рамирез

Англосаксонци су изгубили 11 авиона над Средоземним Морем

Немачка Врховна команда саопштава:

Код кубанског мостобрана и јужно од Иљменског Језера успешно смо одбили нападе непријатеља.

Јаки одреди борбених авиона извршили су прошле ноћи поново напад на индустриска предузећа града Горки. При доброј видљивости постигнути су многобројни пуни погоци на уређајима овог значајног центра за наоружање. Један авион није се вратио.

Ваздухопловство је пред кавкаском обалом потопило два непријатељска брза чамца и једног торпедног ловца.

Петог и шестог јуна уништили смо 83 совјетска авиона на Источном ратишту.

Брзи немачки борбени авиони у недељу су из ниског лета напали са видним резултатом војне циљеве Истберна, пристанишног града у Јужној Енглеској.

Јапански амбасадор код Молотова

Токио, 7 јун. — (ДНБ). Јапански амбасадор Сато, који се почетком месеца вратио из Кујбишеву у Москву, у недељу је водио разговоре са комесаром Молотовим, како јавља агенција Домеј.

СЕДНИЦА ФРАНЦУСКИХ ПОСЛАНИКА У АЛЖИРУ

Алжир, 7 јун. — (БТ). Они посланици француског Парламента који се сада налазе у Северној Африци састали су се у суботу у Алжиру да поново оживе француски Парламенат кога су Петен и Лавал распустили. Седница је одржана у присуству генерала Катруа.

Черчил у Лондону конферише са војним шефовима и министрима

Британски премијер даће ускоро изјаву

Цирих, 7 јун. (БТ) — Черчил је у току целог јучерашњег дана водио разговоре са министрима и чиновницима вишег ранга као и са вођама британске војне снаге јавља „Ноје Цирихер Цајтунг“. У Даунинг Стриту су изјавили да ти разговори имају сврху да се што пре остваре одлуке донесене у Казабланци, Вашингтону и на последњим саветовањима у Алжиру. Черчил је почео да спрема изјаву коју ће дати пред Доњим домом. Та изјава ће бити кратка а неће се о њој водити дебата, пошто ће Черчил после Духова одржати један дужи говор у коме ће дати детаљан преглед целе данашње ратне ситуације. Према листу, о последњим војним конферисањима се не могу дати детаљни извештаји јер, као што су изјавили, тим разговорима се придаје необична важност за даље вођење рата. С тим у вези наглашава се да је Черчил због тога био не само у Гибралтару и у Алжиру, него и да је посетио остала важна места. Још подвлаче и то да је значај вашингтонских а затим алжирских разговора имао већу важност него било која војна саветовања до сада.

Швајцарски лист затим доноси коментар војног сарадника „Тајмса“. Сем тога пише и то да се Енглеска у Денкерку, чија се годишњица сада приближава, налазила пред најсудбоснијим моментима у рату. Онај део рата пред којим је сада Енглеска изгледа најдужи, најтежи и најкрвавији део садашњег рата. Нарочито је вредна спомена околност да се генерал Маршал није вратио у Лондон, него је остао у Алжиру. Изгледа да моментално са генералом Ајзенхауером и генералом Александером води разговоре и не би изазвало никакву сензацију — пише лист — ако би са тим генералима и војском у скорој будућности извршили неки подухват у којем би Монтгомери са својом Осмом армијом играо важну улогу. Присуство Идна у Северној Африци имало је за циљ да да Черчилу савете о томе какав би утисак изазвала евентуална англосаксонска инвазија на Европу преко Шпаније и Турске.

Приликом напада на Месину, Рђио ди Калабрију и Пантелерију оборено је 11 савезничких авиона

Рим, 7 јун. (Стефани) — Италијански 1108-ми извештај јавља:

Јединице италијанске флоте потопиле су на Средоземном Мору једну непријатељску подморницу. Вишемоторни авиони бомбардовали су Месину, Рђио ди Калабрију и више места од мањег значаја у Каналу Месине. Ловачки авиони супротставили су се бомбардерима и оборили четири четворомоторна авиона, а пет осталих оборено је од стране контраавионске артилерије. Пантелерија је прошлог дана поново била циљ ваздушних напада, током којега су ловачки авиони и контраавионске батерије оборили седам непријатељских авиона. У току борби са немачким ловцима непријатељ је изгубио даљна два бомбардера јужно од Сицилије и један Спитфајер код Лампедузе. За време дневних операција три наша авиона нису се вратила.

МАЂАРСКИ АВИЈАТИЧАРИ ОБОРИЛИ 4 СОВЈЕТСКА АПАРАТА

Берлин, 7 јуни. — (ДНБ). У ваздушним борбама у суботу поред немачких авиона учествовали су и мађарски апарати, који су оборили 4 совјетска апарата.

Заменик шефа шведског генералштаба рачуна са евентуалним нападом на Шведску

Упозорење шведском народу

Стокхолм, 7 јун. (НШТ) — Гроф Карло Аугуст Ирансверд, заменик шефа шведског генералштаба, написао је књигу о задацима Шведске, у којој каже да шведски народ треба потпуно да се припреми за одбрану од евентуалног напада. Књига овога високог официра изазвала је у свим грађанским, политичким, војним круговима и целом јавном мњењу велику сензацију пошто се писац не задовољава само излагањем чињеница и осуђује становиште владе која није смела да да рачуна народу пошто се боји да би тачно обавештење изазвало немире. У меродавним шведским војним круговима држе за вероватно евентуалан напад на Шведску и сада су објавом ове књиге хтели да обавесте шведски народ о претстојећим могућностима и о резултату евентуалне борбе на шведској територији.

Догађаји у Аргентини

Нову аргентинску владу образовао је генерал Рамирез

Вашингтон чека да се расчисти ситуација, па ће тек онда признати нову владу

Амстердам, 7 јун. — (ДНБ). Према извештају Енглеске обавештајне службе из Буенос Ајреса, генерал Раусон повукао се са положаја шефа владе и генералу Рамирезу поверено је образовање нове владе.

Према извештају из Буенос Ајреса, понедељак, 7 јуни, проглашен је за национални празник, као дан полагања заклетве нове владе.

Према вести која је приспела из Буенос Ајреса, тамо — према вестима из Вашингтона — влада уверење да ће Бела кућа признати нову аргентинску владу тек у случају испуњења извесних пред услова. Прво треба расчистити ситуацију какав ће став заузети нова влада у погледу међународних односа.

Полиција је у недељу изјутра извршила претрес у уредништву листа „Ла хор“, који припада крајњој левици и затворила га. Ухапшено је 14 лица. Узрок овог поступка је покушај комунистичке организације да побуни радничке организације против нове владе. Лист је у уводнику од недеље напао владу и оптужио је због реакционарних настојања.

РАСПУШТЕН АРГЕНТИНСКИ КОНГРЕС

Берн, 7 јун. — (БТ). Генерал Раусон распустио је наредбом аргентински конгрес. Наредба је изложила да ће се конгрес поново сазвати када буде за то згодно време. Кругови који одржавају тесну везу са револуционарима мисле да ће се нова аргентинска влада трудити да у погледу светског сукоба Аргентина остане неутрална.

Аргентина

Аргентина је до сада била једина држава Јужне Америке која је одржавала дипломатске односе са силама Осовине. Влада генерала Раусона, која је, као што је познато, образована после пуча у Буенос Ајресу, вероватно ће сада кренути новим политичким правцем.

О Аргентини се код нас веома мало знало. Ова земља од 2,700.000 квадратних километара има 14 милиона становника, а престоница је Буенос Ајрес са 2.5 милиона становника. Становништво земље бави се поглавито земљорадњом, а сточарство је веома развијено. Производња петролеја у Аргентини износи 1.5% целокупне светске производње. Енглески капитал знатно је заинтересован у Аргентини. Све железнице, највећи део пристаништа, центри енергије, индустрија прераде меса и највећи део извоза жита налази се у енглеским рукама. Индустрија није развијена, јер Аргентина нема каменог угља. Аргентинска влада имала је великог сувишка жита и кукуруза. Тај сувишак извозила је у Европу. Аргентина је одржавала знатне привредне везе са Немачком. Аргентинско жито и кукуруз били су веома познати на европској пијаци, а цена кукуруза у Ла Плати знатно је утицала на образовање цена на европским тржиштима.

У последње време аргентинска влада учинила је кораке за подржављење домаће индустрије. Успело јој је да један део железница добије у своје руке.

Аргентинска војна снага не претставља јачу силу. Број људи под оружјем износи 150.000. Ратна морнарица је исто тако мала. Састоји се од 2 бојна брода са укупно 30.000 тона, 4 старије крстарице, 2 крстарице од по 7.000 тона, једне мање крстарице, 16 торпедних разарача, много подморница и више разних бродова. Ова флота није довољна за заштиту аргентинске обале дуге 3000 километара.

ЗАПАЉИВЕ БОМБЕ ИЗАЗВАЛЕ ПОЖАРЕ НА ШВЕДСКОЈ ТЕРИТОРИЈИ

Стокхолм, 7 јун. — (ДНБ). У јужном делу Шведске у недељу је пало на земљу веома много балона савезничког порекла, на којима су биле монтиране запаљиве бомбе. Запаљиве бомбе изазвале су у много случајева пожаре. Према званичном саопштењу одељења за ваздушну одбрану шведског Генералштаба, у разним деловима југоисточне Шведске нашли су овакве балоне. Истрага је у току.

ooo✱ooo

УМРО ГРАДИТЕЉ ПАНАМСКОГ КАНАЛА

Мадрид, 7 јун. — (ДНБ). Према извештају који је приспео из Вашингтона, Џон Стивенс, градитељ Панамског канала, умро је у својој 90-тој години.

Кроз ШТАМПУ

„Знаци питања"

„Мађаршаг" под насловом „Знаци питања" расправља у уводном чланку питања даљег развитка рата. Као и пре три године питали су се и политичари и војници где ће и на коме фронту ударити немачка војна снага. То се тада није дуго очекивало. Дошла је офанзива на западу која је брзо и завршена, а затим припреме и концентрације трупа на Балкану, а пошто није била тајна да ће Совјете напасти уследила је и офанзива на Истоку. Данас нисмо у могућности да знамо да ли Немачка нешто спрема на истоку или ће Совјети продужити зимску офанзиву. Ни говор генерала Дитмара није расветлио ово питање. Када његов говор сравнимо са изјавом војног извештача у Вилхелмштрасеу, ми можемо да рачунамо са разним могућностима. Сем тога питање је да ли ће Англосаксонци у току ове године извршити инвазију или рачунају са предајом Италије од стране Немачке и да ће се она бранити на Балкану што би уштедило Англосаксонцима велике жртве у људству и материјалу. То је само неозбиљна жеља непријатеља. Може бити да се Европа неће бранити ове године од инвазије, јер је неће бити, али зато је њена снага необично јака, што се најбоље види из борби на кубанском мостобрану где Совјети нису могли да постигну никакав успех. Исто то казује и резултат битке код Велижа. Јасно је дакле да немачка снага ништа није изгубила него да је шта више и јача од руске нападачке снаге. Јужни фронт бране Немци и Италијани, а да ли ће Англосаксонци моћи да продуже са ваздушном офанзивом исто је тако један знак питања. Из извештаја о успеху немачке ваздушне одбране јасно се виде огромни губици које је претрпело енглеско ваздухопловство. Из свега се, дакле, да закључити да се Европа брани. Она се брани и напада у ваздуху а напада и својим подморницама које постижу огромне резултате. Велики успеси постигнути у месецу мају на источном фронту и успеси подморница и ваздухопловства доказују јачину сила Тројног пакта, које ће постићи још и веће успехе у моменту када од знака питања англосаксонске инвазије на Европу не буде ни трага ни гласа.

#

„Хетфеи Мађарорсаг" пише: Говор д-р Гебелса коментарише берлинска штампа и подвлачи оне делове који се односе на немачку освету за терористичке нападе Англосаксонаца из ваздуха. Тај део говора интересује све пошто се говор д-р Гебелса сматра као службено саопштење. Сем тога и сви кругови у Берлину придају велики значај оном делу говора Министра пропаганде у коме је изјавио да ће освета бити извршена и са бомбама нове врсте и да ће се у борбу убацити ново нарочито оружје. Биће извежбани нарочити авијатичари за специјална летења. Сем тога д-р Гебелс је подвукао у своме говору да ће оружје које ће немачко ваздухопловство применити код освете надмашити сва досадања борбена средства. Сем начина ратовања немачка штампа подвлачи и онај део говора д-р Гебелса који говори о одлучности немачког народа на унутрашњем фронту и спремност народа да се бори до извојевања коначне победе.

#

„Нојес Винер Тагблат" пише да енглеска штампа врши притисак на Шпанију и да тражи поново постављање интернационалног статуса у Тангеру и да је у томе смисли и појачан притисак на генерала Франка. Дописник листа из Рима јавља да је тај притисак јачи иако су шпанске трупе још 1940 умарширале у Тангер. Док се енглеска пропаганда у току прошле зиме држала опрезније, данас почиње и да прети, а шта више орган Лабуристичке стране, „Дејли Хералд", назива Шпанију агентом Осовине и назива шпанске власти у Тангеру „илегалним властима". Јасна је свима позадина тога писања. Енглеској се после слома Француске не свиђа једна национална Шпанија и њени поседи у Мароку. Према вестима које су приспеле из Швајцарске — пише лист — америчка штампа јавља да Енглеска сматра да је дошло време за ликвидацију Тангера. Међутим, још се не зна да ли је Лондон учинио кораке у томе правцу код генерала Франка и да ли је захтевао интернационалну контролу Тангера. Међутим јасно је да је британска штампа поново отворила питање Тангера. Циљ англосаксонске офанзиве у Северној Африци био је да тамо створи другу ситуацију, а сада је на генералу Франку да ли ће те промене имати још и даљих последица. Сем тога шпанска влада ухапсила је у Тангеру чланове енглеске шпијунске организације који су изазивали што је сматрано за провокацију, која такорећи потсећа на најављивање сукоба. Изгледа да се Англосаксонци муче са Стаљиновим захтевом ради остварења другог фронта. Сада је већ јасно — пише један италијански лист — да нису довољни само напади из ваздуха да би се отворило капије Европе за англосаксонску инвазију, него Енглези мисле да је дошло време да се на једну незаређену силу изврши јак притисак. Данас неутралне државе немају велики избор — завршава свој чланак „Нојес Винер Тагблат".

#

„Релациони Интернационали" доноси уводник под насловом „Нећемо се савити", у коме установљава да операције у трећој години рата, најстрожије узевши, нису биле повољне и поред одлучности и борбеној вредности италијанског војника. Рат ће и поред свега тога и даље да се води. Напори које захтева рат од привреде и од народа огромни су и од значајне вредности. Затим писац чланка излаже досадање напоре Италије те констатује да су ти успеси огромни. Рат је и до сада тражио а и надаље тражи и моралне и материјалне напоре од италијанског народа. Италијански народ има два огромна извора снаге, и то трезвеност и дисциплину — завршава „Релациони Интернационали".

Гајда:

Осовина одлучно гледа на нов период рата

Рим, 7 јун. (Стефани) — Сви италијански листови на уводном месту објављују говоре немачких министара Шпера и Гебелса. Листови подвлаче из говора оне делове који се односе на огромну спремност Немачке као и то да је немачки народ спреман на противударац. Гајда се у уводном чланку „Воче д'Италија" бави говорима, те констатује да су се ти говори чули баш у оно доба када се италијански фронт појачава за борбену спремност, а Енглеска и Америка чине припреме за напад на Европску тврђаву, које су — како изгледа — сада добиле карактер актуелности у Средоземном Мору. Непријатељ је хтео да ваздушним бомбардовањем и пропагандом одвоји немачки од италијанског народа. Оба покушаја су претрпела пораз. Оба народа стоје у чврстом јединству један крај другога и прекаљени у несаломљивости. Италија зна шта је све Немачка допринела у борбама на Средоземном Мору а Немачка цени оне услуге које је Италија учинила, а учиниће све што је најважније на фронту у рату против Енглеза и Американаца.

Гајда затим цитирајући говоре два немачка министра показује да су се Немачка и Шпанија снажно спремиле да је та спремност резултат огромног рада на наоружању који је обављен у позадини. Говори Шпера и Гебелса доказују да Осовина одлучно гледа на нов период рата иако ће ти тренутци бити тешки.

●●●

ГУБИЦИ АНГЛОСАКСОНСКЕ ТРАНСПОРТНЕ ФЛОТЕ

Берлин, 7 јун. — (Интеринф). Англо-америчка транспортна рат на флота изгубила је у месецу мају 851.000 бруто регистарских тона. Овоме долази још и 260.000 бруто регистарских тона бродовља оштећеног торпедима и погоцима бомби, који не могу сарађивати у даљим ратним операцијама и њихова оправка траје дуже времена. Узев у обзир непромењиво озбиљан положај у тонажи, надлежна места у Лондону и Вашингтону упињу се да се у њиховим земљама не разбуде сувише велике наде за брзу и темељну промену.

СЕРВУС ПЕТРЕ
(SZERVUSZ PÉTER)
Одличан мађарски шаљиви филм
Пагер Антал,
Шимор Ержи

Према обавештењу „Мађарорсага“
од 1 јула биће повишен оброк хлеба

Будапешта, 7 јун. (МТИ) — »Мађарорсаг« пише: На пољу исхране учињене су све потребне мере, а један од највећих успеха је да је у овој економској години апровизацији успело да осигура потребне количине жита и брашна за исхрану. Стална штедња имала је за резултат да у времену које је најтеже за исхрану, тојест пре жетве, тада када се уводи нов начин предаје житарица, да меродавни апровизациони кругови узимају у план повишење оброка хлеба. Меродавни кругови у Министарству сада израђују за апровизацију план о повишењу оброка. Као резултат доброг и смишљеног рада уследиће првог јула повишење хлеба. Још се не зна у којој ће мери бити израђено то повишење. О томе ће у најкраћем времену изаћи наредба.

—ооо0ооо—

СУЂЕЊЕ ШПИЈУНИМА У ИТАЛИЈИ

Рим, 7 јун. — (БТ). Према службеном извештају, посебни суд за заштиту државе осудио је три лица зато што су давали непријатељу обавештења политичке и војничке природе. Један осуђеник је Курт Сауер, немачки држављанин, који је осуђен на смрт. Италијанског држављанина Гаетано Фацца суд је осудио на 30 година робије, а швајцарског држављанина Роберта Штајгера осудио је пак на доживотну робију.

—●●●—

ШВЕДСКА ВЛАДА ПОЗИВА ШВЕЂАНЕ ДА НАПУСТЕ ИТАЛИЈУ

Стокхолм, 7 јун. — (БТ). Према извештају „Дагенс Нихетера“, шведска влада је позвала шведске држављане који живе у Риму да напусте Италију.

—#■#■#—

РУЧАК МЕНЕМЕНЏОГЛУА У ЧАСТ ИТАЛИЈАНСКОГ АМБАСАДОРА У АНКАРИ

Анкара, 7 јун. — (Стефани). Турски министар спољних послова Менемендоглу приредио је ручак у част италијанског амбасадора Гвариље. Ручку је присуствовао и турски министар саобраћаја, претседник спољног одбора Велике народне скупштине, надаље чланови италијанске амбасаде као и већи број виших чиновника турског министарства спољних послова.

Сас Лајош:
Потребни су дисциплина, ред, одрицање и пожртвовање

Изјава министра за јавно снабдевање о савременим питањима

Будапешта, 7 јун. (МТИ) — Министар за јавно снабдевање Сас Лајош боравио је у суботу по подне и у недељу у Кечкемету. Он је на седници месне организације МЕП-а одржао говор о питањима у вези са јавним снабдевањем. У свом говору рекао је Министар, између осталог, и следеће:

— Напоран рад и заморно рачунање од стотине дана и ноћи довели су до резултата који су данас дошли до изражаја уопште познатом плану за предају производа. Овој својој обавези моћи ће мађарска пољопривреда да одговори. Увиђам да би могли настати такви случајеви, да неко од пољопривредника — без своје кривице — не би био у стању да одговори у пуној мери обавези за предају, па ипак нисам вољан да било кога ослободим од те дужности. Свим је природно, да човек за време проучавања оваквих питања долази до закључка да би овде или онде требало друкчије поступити. Сва расположења, дакле, која су већ објављена и она која ће у току овог месеца угледати света, биће у извесној мери подвргнута измени сходно прохтевима практичног живота.

Поред тога необично је крупан проблем организовање и регулисање саобраћаја робе насталог услед обавезне предаје. Нигде на једној при налазиће се толико огромна маса робе, какве у Мађарској још није било. Према томе треба овај саобраћај робе организовати. Сакупљање робе и њену расподелу желим да препустим трговцима, али трговце који у том послу учествују желим да стално држим у рукама. Постојаће три врсте трговаца. Биће земаљски трговци, чија материјална снага и организација допуштају да раде у целој земљи; биће окружних трговаца, који ће за поједине апровизационе округе радити на територији појединих муниципалних власти, а најзад биће и месних трговаца, који ће у једномдва села сакупљати и делити робу. Мораћу водити рачуна о неколико хиљада трговаца, над којима сталну и ефикасну контролу за сада ипак не могу вршити. И тако ће се та контрола трговаца вршити путем централе за промет робе.

Треба уједно да допринесем да пољопривреда у што већој мери долази до индустриских а индустрија до пољопривредних производа. Кад је реч о индустрији, ствар већ изгледа мало тежа, пошто оскрудица у сировинама изазива многе тешкоће. Али у сваком случају може се и треба постарати да сировине којима располажемо само у оскудној количини употребимо само у оне сврхе и да се од њих производи само тажва роба која служи за задовољење потреба широких маса. Луксузним артиклима данас нема места. Моде нема. Ако о моди говоримо, у моди ће бити штопована ципела. За варошког грађанина биће добра и обућа са вештачким ђоном, пошто је ципела са кожним ђоном потребна рудару, железничару и Мађарима који раде на њивама или шумама.

И сређивање питање цена је потребно да би се у привредном животу могло створити извесно стање сталожености. Добио сам пуномоћ за ново регулисање цена. Данас још нисам у могућности да наводим конкретне бројеве, па ћу стога сада рећи само толико, да ћемо у сваком случају и на фронту цена створити стање смирености. То је веома тешко питање па је за то потребно и то да фактори који стварају цене дођу до тачке мировања. Међу свима, као једно од најважнијих, треба да напоменем радничке плате. Ту треба савладати тешкоће за које сама средства политике цена нису довољна. Потребне су веома одлучне мере да бисмо раднику у пољопривреди или индустрији очували његово место.

На крају је министар Сас Лајош додао још и ово:

— На свима линијама привредног живота треба да створим систем, па тако и на пољу јавног снабдевања, што је, наравно, скопчано с ограничењима. Ова ограничења неки људи лекше или теже подносе, али их свако мора подносити. То данашње време неизоставно изискује, јер иначе нећемо бити у стању да премостимо данашња тешка времена. Потребни су дисциплина, ред, одрицање и пожртвовање. Ми данас само на тај начин можемо истински служити јавним интересима.

Берлин о наводном оштећењу ратног брода „Гнајзенау“

Берлин, 7 јун. — (Интеринф.) — Рајтер саопштава саопштење британског Министарства за ваздухопловство, према коме је „Гнајзенау“ крајем априла налетео на мину у Источном Мору, те је брод извучен на обалу и сада тамо лежи изврнут на страну. Енглески извештај додаје овоме да се овај резултат може захвалити делатности британског ваздухопловства. Британско ваздухопловство је поставило више стотина мина у Источном Мору.

У вези са овим, у немачким поморским стручним круговима изјављују следеће: У Лондону би боље чинили када би се супротстављали обмањивању саопштавајући о наводним успесима РАФ-а, нарочито када би на то мислили да су тиме са британске стране учинили врло драгоцено признање које државе из околине Источног Мора примају са великим интересовањем. Шведски и дански поморски губици такође налазе објашњење у овом саопштењу британског Министарства ваздухопловства.

ЗАПАЉИВИ БАЛОНИ ПАЛИ НА ДАНСКУ ТЕРИТОРИЈУ

Копенхаген, 7 јун. — (ДНБ). У ноћи између суботе и недеље ветар је на више места у Данској нанео запаљиве балоне. Ваздушни балони имали су лимене кутије у којима су биле флаше са експлозивним материјалом. Војна команда у Копенхагену већ је у раним јутарњим часовима учинила безопасним један део експлозивног материјала. Један дански војник лакше је рањен.

—#■#■#—

ГЕНЕРАЛ СТИЛВЕЛ У КАИРУ

Каиро, 7 јун. (НШТ) — Главни заповедник америчких војних снага у Бурми, Кини и Индији, генерал Стилвел, у недељу увече стигао је у Каиро. Он је као што је познато, учествовао на конференцији у Вашингтону, а краће време задржавао се у Лондону, и сада је на путу за Индију. У Каиру ће водити разговоре са командантом америчких трупа на Блиском Истоку.

НЕМАЧКИ ЛОВАЧКИ АВИОНИ ВРЕБАЛИ ЧЕРЧИЛОВ АВИОН ПРИ ПОВРАТКУ У ЕНГЛЕСКУ

Лондон, 7 јун. — **(БТ). Војни сарадник „Сандеј Диспеча“ тврди да су непријатељски авиони вршили лов на авион којим је премијер Черчил путовао за Енглеску. Обзиром на ту околност Черчилов пут је био необично опрезно припремљен. Авион је у петак напустио аеродром са којега је стартовао и ноћу прелетео опасну зону Бискајског Залива.**

—#■#■#—

БЕРЛИН О ШПАНСКОМ ПРЕДЛОГУ

Берлин, 7 јун. (ТП) — У вези са извештајем који говори о једном новом шпанском предлогу који има за циљ да се ваздушни рат сведе на хуманитарнију основу, постављено је питање у Вилхелмштрасеу. Меродавни претставник Вилхелмштрасеа изјавио је да до сада о таквој намери Немци нису обавештени, нити познају детаље једног таквог предлога. Немачко становиште у вези са терористичким нападима из ваздуха не може се друкчије изразити него што је то изражено у последње време у једном чланку „Дојче Дипломатише Цајтунга“. Та изјава нема потребе ни за какво тумачење нити надопуну.

Из Буенос Ајреса повучене су трупе које су извршиле револуцију

Амстердам, 7 јун. (ДНБ) — Према званичном саопштењу из Буенос Ајреса, у суботу по подне повучене су трупе које су ушле у петак у престоницу. Поред зграде владе још увек се налазе одреди артилерије и ваздушне одбране са бајонетима на пушкама. У недељу су наоружани полицајци спречавали да пролазници не пролазе трговом испред зграде владе.

Генерал Раусон и чланови владе још нису дошли у зграду владе. Америчко дипломатско претставништво у суботу увече саопштило је да треба сачекати званично саопштење о образовању нове владе и тек после тога могу почети уобичајени преговори за признање нове владе.

Американци су потпуно окупирали острво Ату

Вашингтон, 7 јун. (НШТ) — Америчко Министарство морнарице издало је закључан извештај о борбама на острву Ату. Према извештају, завршене су све операције и острво Ату је окупирано. Сваки отпор на острву је престао. Сада треба само да се очисти терен од мањих растурених јапанских група. Према досадашњем извештају, Американци су избројали 1791 мртвог јапанског војника. У ропство је пало свега 11 Јапанаца. О америчким губицима извештај каже да је погинуло 342, рањено 1135, а 58 војника је нестало. Јапански пак извештај, у којем је још 29 маја објављен губитак острва Ату, наводи да има 6000 мртвих и рањених Американаца.

Вести

УТОРАК, 8 ЈУН 1943

— Конференција великих жупана и посланика Делвидека. Велики жупани, чланови Горњег дома и народни посланици из Бачке одржали су у понедељак пре подне у Зомбору, у згради жупаније, под претседништвом великог жупана д-р Деака Леа своју редовну месечну конференцију.

— Изасланик Министарства просвете за испите при овдашњем Конзерваторијуму је г. Станкаи Лајош. — Госп. Станкаи Лајош се врло похвално изразио о постигнутим резултатима на пољу музичке културе. Ученици Конзерваторијума на испитима показали су врло велико знање.

— Певачки дан у Ујвидеку. У недељу је у Ујвидеку одржан певачки дан. Том приликом је градоначелник г. д-р витез Нађ Миклош предао на свечан начин одликовања оним певачима који су одликовани од стране Главног земаљског певачког савеза.

— Изложба цртежа при Државној гимназији српског наставног језика биће отворена целу недељу дана. Као што је »Нова пошта« јавила, у суботу је отворена изложба ђачких цртежа при Државној гимназији српског наставног језика. Изложени су радови ученика и ученица од I до IV разреда, т. ј. у свим разредима у којима се цртање предаје као обавезан предмет. Изложба је резултат ученичког рада кроз прошлу школску годину, на њој се врло лепо може видети леп напредак и постепени развитак ученичких способности у цртању. Нарочито су запажени радови Мирка Стојићића, Душана Вуковића и Јована Јанковића, ученика IV разреда, као и ученица IV разреда Загорке Бошков, Надежде Токин, Вере Македонић и Ирине Желковски. У I и II разреду има много цртежа српских народних мотива као и мађарских народних мотива. Ученици се истичу својим радовима из слободне природе. Наставник цртања је г. проф. Боршош.

— Почела је матура у Државној гимназији српског наставног језика. Половином прошлог месеца завршена је школска година за матуранте Српске гимназије па су одмах затим одржани и разредни испити који су донели задовољавајуће резултате. После писмених испита, одржаних крајем маја, приступило се полагању усменог испита који је за мушко одељење почео јуче пре подне. За ученице усмени испити почеће идуће недеље.

— Ускоро ће се пустити у саобраћај нова електрична локомотива МАВ-а. Управа МАВ-а жели да на прузи између Будапеште и Хеђешхалома, којом су до сада саобраћале електричне локомотиве типа Кандо, стави у саобраћај много брже и савршеније локомотиве новог типа. Недавно је била готова електрична локомотива најновијег модела од 6 и по хиљада коњских снага и брзине од 120 километара на час. Ова нова машина сада врши пробна вежбања на прузи између Будапеште и Хеђешхалома.

Ред уписивања у основне школе на територији града Ујвидека за 1943-44 школску годину

На основу Наредбе Министра вера и просвете број 9100/1943 наређујем, да се на територији града Ујвидека уписи у основне школе обаве 10, 11 и 12 јуна о. г. Сваки родитељ деце обавезне за основну наставу дужан је да собом понесе уверење матичарског звања у сврху уписа (уверење се издаје бесплатно). Упозорују се сви родитељи да своју децу могу уписати само у ону основну школу која припада њиховом кварту. Деца обавезна за основну наставу су она, која су се родила између 30 јуна 1929 и 30 јуна 1937, а нису се уписала у неку средњу школу.

Округе основних школа утврђујем у следећем:

Основне школе са мађарским наставним језиком: кварт државне основне школе у Алмашкој улици — дечаци и девојчице:

Алмаши, Апор, Аради, Авар, Банфи, Гр. Бањањи, Бодзо, Богдан, Болгар, Борз, Буза-тер, Женеји, Чилаг Дару, Добо, Доситеја Обрадовића, Дугонич Андраша, Егер, Фехермезе, Гизела, Ђик, Хајош, Хетвезер, Хид, Холд, Холо, Хорват, Ирињи Јанош, Хадисигет, Јене фехерпег, Кемењ Жигмонд, Керест, Кањи, Кисачи, Лајта, Лактања, Лист Ференц, Лоранфи Жужана, Мишколци, Олах, Орос, Орослан, Пава, Ретек, Ригo, Шанц, Шопрони, Сабадкаи, Сегеди, Секељ, Сент Јанош, Сент Јанош-тер, Серб, Татра, Тегла, Темеши, Ужоки, Вагохид, Жак, 1943, априлиш 13.

Кварт државне основне школе иза канала: — дечаци и девојчице:

Бадачоњи, Бајза Јожеф, Цегледи, Чаторна, Черешње, Харшфа, Каћа Калман, Клиса, Латорца, Међ, Мезе, Мохачи, Немзеткези ут, Рет, Слана Бара, Татар, Топољаи, Тордаи, Техетем, Терек, Темерини ут и капија, Унтвари.

Државна основна школа »Сент Иржебет« на Дарањијевом насељу — дечаци и девојчице: Акацфа, Бачка, Бања, Барош Габор, Бочкаи Иштван, Бољаи Фаркаш, Ботонд, Ердељи, Фадрус Јанош, Фат Ференц, Фелвидеки, Халас, Хусар, Кертес, Конт, Кењеш Калман, Кереши Ч. Шандор, Лехел, Лиман, Мештер, Миксат Калман, Мункачи Михаљ, Нађ Лајош, Пачирта, Пазмањ Петер, Рожа, Шаш, Сент Иржебет, Сент Имре, Сиглигети Еде, Силађи Иржебет, Сонди, Тавас, Гр. Тиса Иштван, Толди Миклош, Тот Ба Ги, Телђфа, Терчвари, Турул, Вајдахуњад.

Државна школа у Вашут и Витез улици — дечаци и девојчице:

Батори, Епреш, Хуњади, Ишкола, Каменицаи, Кињиски, Левес, Мађар, Мађаш кираљ, Прохаска Отокар, Тиса Калман, Вашар, Жигмонд, улица II. Ракоци Ференца почев од Сеченијеве улице до улице Д-р Вилт Вилмоша.

Кварт државне основне школе у парку — дечаци и девојчице: Д-р Брезовски Нандор, Чаба, Фитехаз, Футаки, Гал Мозеш, Гардоњи Геза, Геза, Гембеш Ђула, Гергеш Артур, Ђенђвираг, Хаднађ, Иглои, Капистран Јанош, Корхаз, Лилиом, Мушкатли, Мора Ференц, Милер Ђула, Магдолна, Мариа, Обермилер, Оргона, Шелб Ђула, Шилер, Сегфи, Сич Имре, Темете, Тот Тихамер, Тулипан, Вацо, Верецкеи, Д-р Вил Вилмош. Непарна страна Пирошке улице до Пацикове дрваре, парна страна до руског гробља. Улица II. Ракоши Ференца до улице Д-р Вилт Вилмоша до краја.

Кварт државне основне школе у улици II, Ракоци Ференца — дечаци и девојчице: Алкотмањ, Алмош, Арпад, Атила, Бечи, Бем, Дамјанич, Етвеш-тер, Фехервари, Галамб, Гезмалом, Хелтаи Гашпар, Катона Јожеф, Кишфалуди, Келчеи Ференц, Кењек, Ловат, Микеш Келемен, Заслош, Надор, Пошта, Сеченьи, Сент Иштван, Сентелеки, Текељ и Успенска.

Кварт државне школе на аеродрому — дечаци и девојчице: Балаж Арпад, Банта Бела, Бенцур Ђула, Берженьи Даниел, Чанади, Чикош, Делибаб, Еркел Ференц, Ференц, Филемиле, Гуљаш, Ђулаи Пал, Харгита, Хортобађи, Јожеф, Јухас, Карпат, Казинци, Клапка, Пастор, Пирошут, Аеродром, Рутен, Шољом, Сеге Јожеф, Тизер, Зајло.

Непарна страна Пирошке улице до Пацикове дрваре, парна страна од руског гробља.

(Свршиће се)

— Први састанак католичког верског друштва „Кредо“. У недељу пре подне први пут је одржан састанак недавно основаног верског друштва „Кредо“. Главни предавач је овом приликом био г. Блажек Ференц, секретар Трговачког удружења. Том приликом су изведене и разне рецитације. Завршну реч је дао претседник верског друштва „Кредо“ г. д-р Холоши Антал, претседник сената Окружног суда. По подне у Католичком кругу освећена је застава омладинске организације.

— Лепо време у Шпанији. Према саопштењима шпанских пољопривредних кругова, временске прилике су веома повољне са гледишта претстојеће жетве. Нарочито добри резултати очекују се од јечма и махунастих биљака. Принос вина износиће, упркос штети коју је нанела ове године филоксера, приближно као и прошле године. Постоје оправдане наде да ће берба ране шећерне репе дати одличне резултате док ће шећерна репа дати само просечан принос.

— Италијанском милиционару родило се 22-го дете. Како италијански листови јављају, жена једног италијанског милиционара родила је сада 22-го дете. Поводом тога отац је упутио писмо главном секретаријату фашистичке странке изјавивши да ће сву своју децу васпитати у духу нове Италије прожете борбом за фашистичке циљеве. Уједно је послао главном секретару 750 лира као прилог у добротворне сврхе. — Из Пиколо Брешчије се јавља да се 56 синова тамошњих 10 породица налази у борби под италијанском заставом.

— Тражи се ћерка. Мајка Данице Велицки, супруге Аришка Велицког, који су пре рата становали у 1941 априла 13 улици број 42 (код Шаргарепе у дворишту) моли ћерку или зета да јој се јаве. Адреса: Маријан Прпић, Офутак, број 63.

— Упис у женску занатску школу у Сабадки. Упис ће се извршити 12 јуна пре подне од 9 часова. У први разред уписују се деца са крштеницом и школском сведоџбом IV разреда грађанске школе или гимназије.

ТЕЧАЈЕВИ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА У УЈВИДЕКУ

Лекторат немачке академије у Ујвидеку упозорава заинтересоване, да ће се овога лета одржавати течајеви за немачки језик за почетнике и напредне. Ови течајеви почеће средином јуна а биће завршени средином августа. Настава ће се вршити у групама, по подне и увече. Основа методике наставе су немачка конверзација и граматичке, стилистичке и правописне вежбе.

Ови течајеви налазе се под управом д-р Герхарда Хајптнера, лектора Немачке академије (Минхен). Уписивање почиње у четвртак, 10 јуна и врши се радним данима од 6—7 и по часова по подне, а недељом од 11—12 часова пре подне у Лекторату немачке академије, Гроф Ђано ул. 22, I спрат. Умољавају се сви заинтересовани да се по могућству још у почетку уписа пријављују, пошто иначе нема изгледа да ће моћи бити примљени на течај. Течајеви недељно трају два часа. Настава је бесплатна. Уписнина коју треба уплатити приликом уписа, износи за летњи семестар 5.— пенга. У случају оскудног материјалног стања, уписнина се може смањити или сасвим опростити.

— Железничке повластице за слушаоце летњег универзитета у Коложвару. На предавањима летњег универзитета у Коложвару, које ће се одржати од 1 до 15 јула, појавиће се пред слушаоцима најпознатији научници и стручњаци из Ердеља. Слушаоци течаја овог универзитета имаће на свима пругама МАВ-а повластицу од 50%. Легитимације за повластице издаје централна канцеларија ИБУС-а у Будапешти и њене филијале. На истом месту примају се и пријаве за течајеве.

— Преписка са хонведима који се налазе у совјетском ратном заробљеништву. МТИ јавља: Мађарски ратни заробљеници, који се налазе у совјетском заробљеништву, послали су дописницом обавештења о себи, својим рођацима, преко Турске. У појединим дописницама мађарски заробљеници моле пакете, а нарочито намазнице. Пошто у погледу слања пакета и преписке са хонведима који се налазе заробљени у Русији не постоји никакво утаначење, надлежни органи, у првом реду мађарски Црвени крст и пошта, обавестиће својевремено путем дневне штампе о томе како је ово питање регулисано. У пољу преписке са ратним заробљеницима, мађарски Црвени крст издаваће посебне дописнице и само ове достављати хонведима у Русији. Нека се овим начином преписке користе само они који су већ добили дописницом обавештење од својих рођака, пошто су саопштења достављена другим путем, на пример радиом, несигурна.

— Смрт чувеног директора циркуса Кронеа. Како »Нојес Винер Тагблат“ јавља, у Салцбургу је умро у 73-години чувени директор циркуса Карл Кроне. Он је скоро до последњег тренутка радио са својом трупом и пред смрт до краја присуствовао циркуској претстави. Његов отац био је артиста и дресер животиња. После његове смрти Карл Кроне је преузео вођење менажерије и циркуса и створио своме циркусу светски глас. Кроне је био чувен и по томе што је располагао са највећом групом дресираних слонова и имао највећу покретну менажерију. У Минхену је 1918 године саградио и сталан Кронеов циркус где су се непрекидно одржавале претставе.

ЂАЧКИ ДОМ
УЈВИДЕК, Флат ул. бр. 4
Телефон број: 23—50

Прима ученике средње школе за школску г. 1943/44. Цела опскрба, надзор и свакодневна поука.
Обављамо уписе у државне школе.
1403

— **Смотра леventи.** Као што је „Нова пошта" јавила, јуче је одржана смотра левенти на Левенте стариону крај Дунава. Овој приредби присуствовао је и пуковник витез г. Куцуран као и многе друге угледне личности из Ујвидека. После заклетве и полагања венца на гроб Незнаног јунака изведене су разне вежбе на справама, као и такмичења у лакој атлетици. На шареном вечеру које је приређено у Левенте дому било је веома много публике.

— **У унутарњем британском саобраћају заведена цензура.** НШТ јавља: Према саопштењу „Дејли Експреса", од сада ће се и у унутарњем британском поштанском саобраћају вршити цензура. Британска влада узима себи ово право цензурисања на основу закона о овлашћењу за време рата. За сада још није познато да ли ће се надзору цензуре подвргавати и писма америчких војника који гарнизонирају у Енглеској.

— **Прва претстава у војној болници Црвеног крста.** Рањеницима који су пре неки дан преспели у нову болницу Црвеног крста јуче по подне је у самој болници мађионичар и вештак Тихањи приредио претставу. — Сви месни футбалски клубови дали су известан број бесплатних карата за футбалске утакмице у корист рањеника.

— **Бесплатно посредовање рада.** — Државно звање за бесплатно посредовање рада (Вак Бојан улица 2, б. зграда Берзе рада) обавештава да следећи рдници могу добити запослење **у месту** МУШКАРЦИ: 1 металургиски радник, 1 стругар гвожђа, 1 машински бравар (вођа рада у ткачници, 1 испитани ложач, 1 прецизни механичар, 1 каменорезац, 1 столар, 3 чистача паркета, 1 лакирер кола, 2 ципелара, 2 фризера, 1 фоторепортер, 1 домар, 2 фабричка радника и 1 слуга; **у Клотилдлигету:** 1 бравар и 1 електротехничар; **у Зомбору:** 3 електротехничара и 10 помоћних радника; **у Ујпаланци:** 1 столар; **у Јаношхалми:** 1 плетар корпи; **у Дорослову:** 1 мушки кројач; **у Маријамајору:** 1 кројач за униформе; **у Рожњоу:** 1 келнер; **у Чурогу:** 1 млинарски радник; **у Фелшекаболу:** 30 пољопривредних радника. ЖЕНСКЕ: 1 фризерка у месту, 2 ткачице у Обечеју, 1 собарица у месту, 6 куварица за све, у месту, 1 праља за гостионицу у месту, 2 куварице за жандармериске станице у провинцији, 2 бединерке у месту, 2 спремачице у болници у месту, 2 девојке за све у месту и 15 пољопривредних радница у Фелшекаболу: **Тизхарцоши:** 1 алатар у Ујпаланци. ШТГРТИ: 2 ковачка, 1 златар, 1 прецизни механичар, 1 каменорезачки, 1 плетарски, 3 столарска, 1 тапецирерски, 1 ципеларски, 1 фризерски, 1 посластичарски, 1 молерски. У провинцији: 1 ковачки и 2 коларска.

— **Три месеца затвора због несавесног управљања аутобусом.** 20 јануара ове године догодила се смртна несрећа на међународном путу између Сабадке и Ујвидека, код села Нађфењ. Аутобус, којим је управљао шофер Еделењи Лајош, прегазио је хонведа Урач Шандора, који је на месту умро. Суд је саслушао 10 сведока, који су изнели у својим исказима да су несрећу приметили тек у последњем тренутку, када се Урач с коњем налазио пред аутобусом на четири до пет метара. Сведоци, који су били очевидци ове несреће догови и старешине покојног хонведа изјавили су да се коњ, којег је Урач чувао, пропињао већ на 20—40 метара од утобуса, чији је управљач требао одмах зауставити своја кола. Сенат г. д-ра Линзер Кароља осудио је Еделењи Лајоша, шофера из Топоље, на три месеца затвора због непажње којом је проузрочио смрт Урач Шандора. Бранилац г. д-р Штрелицки Денеш поднео је призив, док се државни тужилац г. Стеван Габрић задовољио пресудом.

— **Где се налази оригиналан рукопис Марсељезе.** Оригиналан рукопис чувене француске патриотске песме Марсељезе не налази се у париској народној библиотеци, као што се до сада веровало, него, како је то један француски новинар утврдио, у варошици Ванс у јужној Француској, и то у приватној својини. Садањи сопственик овог важног и интересантног рукописа је Гистав Вестериг, који је у своје време из Штрасбурга доспео у ову малу француску варошицу. Како тврди, он је овај документ купио од скупљача рукописа виконта Шабера, а овај га је добио на поклон од бабе своје жене, мадам Морин. Њој је оригиналан рукопис Марсељезе у своје време поклонио сам композитор Руже де Лил.

— **Истукао и опљачкао свога добротвора.** Киш Балинт, надничар из Кошутфалве, стар 42 године, оптужен је да је 14 октобра 1942 године ушао на салаш Фирстнер Гергеља у Кошутфалви и тражио од власника преноћиште и мало хлеба. Власник му је дао и једно и друго, и када се окренуо Киш га је мотком ударио у главу, а затим по рукама. Фирстнер је ускоро изгубио свест. Киш Балинт је то искористио, ушао у стан и из незатвореног ормана украо 12 пенга и побегао.

— **Званичан извештај о сетви.** Према најновијем извештају министра пољопривреде, хладно време није повољно утицало на развој посејане пшенице. Раж је заостала у свом развитку. Исто тако хладно време допринело је да настане закашњење и у сетви јесењег и пролетњег јечма. Насади кромпира развијали су се осредње, а исто тако и баштенски производи. У извештају се наглашава у вези с тим да би сетви било потребно топло време и тиха киша. Од воћа лепо су цветале и развијале се кајсија, трешња, шљива и вишња. Кајсија и трешња обећавају добар, шљива и вишња осредњи, јабука и крушка осредњи добар принос.

— **Премијера Штраусове опере у Бечу.** У бечкој опери одржаће се премијера нове опере познатог музичара Рихарда Штрауса под насловом „Аријадне". Претставом управља д-р Роберт Холишко.

— **У Немачкој о Духовима забрањено путовање.** Главни комесар мобилизације рада у циљу растерећења немачких железница издао је забрану за путовање возовима за време духовских празника и то од 11 до 15 јуна. Уједно је позвао путничку публику да ни иначе не преоптерећује сувише возове.

— **Баварски принц Георг сахрањен у Риму.** Посмртни остатци баварског принца, ватиканског каноника Георга, пренети су у базилику светога Петра у Риму. Опело је одржано у суботу, а принчево мртво тело смештено је на немачком гробљу које се налази поред базилике.

— **Сахрана јапанског адмирала Јамамота.** Сахрана јапанског адмирала Јамамота обављена је у суботу. Његово мртво тело пренето је још 28 маја у Токио и стављено на одар у једној дворани министарства рата. Породица адмиралова добила је безбројна писма у којима јој се изражава искрено саучешће и нада у сигурну победу јапанског оружја. Занимљиво је да су многе од ових порука писане крвљу. Погребу адмирала Јамамота, који је имао свечан изглед, присуствовао је јапански царски коморник као и претставник цара и царице мајке. Најстарији син покојног адмирала Јошимаша одржао је пред одром дирљив говор, затим се претседник владе Тожо опростио са покојником. За време погребних свечаности у целом Јапану је за један минут обустављен сваки саобраћај и цео јапански народ се са дубоким поштовањем поклонио сенима покојног војсковође.

— **Фордов син оставио је 200 милиона долара у добротворне сврхе.** Приликом отварања тестамента сина чувеног америчког фабриканта Хенриа Форда Ецела, испоставило се да је покојник од своје имовине, која је износила више од 200 милиона долара, већи део оставио у добротворне сврхе и то фабрици Хенри Форд.

— **Тешка железничка несрећа у Индији.** Како се из Амстердама јавља, на прузи између Нагпура и Калкуте десила се тешка железничка несрећа. Том приликом погинуло је 50 лица а 100 рањено. До сада се званичном истрагом није могао утврдити узрок ове несреће.

— **Три месеца затвора због краће 1100 пенга.** Жена Вагнер Јакоба, бединерка, која је девет пута осуђивана због краће, одговарала је пред судом зато што је свом послодавцу украла 1100 пенга. Полиција је својевремено код ње нашла од украдене суме 900 пенга. Суд ју је осудио на 3 месеца затвора. Пресуда је правомоћна.

— **Откривен изазивач дечје парализе.** Стручњаци берлинског универзитета успели су да пронађу изазивача тешке дечије болести — дечије парализе, и то помоћу ултра микроскопа марке „Сименс". Стручњаци су успели да путем увеличавања од 25.000 пута подробно проуче овај бацил. Реч је о сасвим малим, ситним нитима, чија је дебљина стотинити део милиметра. Овај изазивач болести пронађен је не само у оболелом делу тела, него и у мозгу, као и вешљувцима дечјом парализом заражених мишева са којима су вршени опити.

У ЗОМБОРУ
Пецарски Каталин 10 јуна отвара школу играња
за децу, ђаке и одрасле. Уписати се може сваког дана од 11—12 и од 3—5 часова у ранијој великој сали „Лојда"
ИГРАНКА
сваке недеље и празника од 6—½10 часова после подне. 1436

— **Тридесет дана затвора условно за јаташтво.** Пред судијом појединцем д-р Лугоши Демеом расправљан је случај Марије Киш, жене Киш Михаља, бившег млинарског помоћника из Ујвидека. Киш Михаљ је служио војску у Апатину. Прошле године у фебруару дошао је у Ујвидек и собом донео разних хаљина и женских капута својој жени. Она се поклону обрадовала и одмах истог дана обукла капут и отишла у шетњу. Једна госпођа на улици је препознала свој капут и случај пријавила властима. Тако је утврђено да је сва ова одела и капуте украо Киш. Он је због овога одговарао пред војним судом и својевремено био осуђен а Државно тужиоштво подигло је против Марије оптужбу због јаташтва. Она је осуђена на 180 пенга новчане казне и 30 дана затвора условно, јер се није могло доказати да је знала да ствари потичу из краће.

— **У Италији заведене строге мере ради осигурања исхране.** Како се из Рима јавља, италијанске власти предузимају ванредно строге мере у интересу обезбеђења исхране и опскрбе целокупног становништва. Према томе, предвиђају се строге казне против оних који угрожавају јавно снабдевање. У вези с тим »Пополо ди Рома« јавља, у чланку у коме се бави сакривањем намирница и њиховом запленом, да су органи јавне безбедности нарочито у Ђенови постигли велике успехе. Они су успели да проваћу 1500 метарских центи жита и велику количину других животних намирница које су ту биле сакривене. Поред тога, полицајци и жандарми запленили су око 500 метарских центи уља. У последње време у Ђенови су органи власти запленили 52.000 кокошијих јаја.

— **Брак трећег сина немачког екс-престолонаследника.** Пруски краљевски принц Хубертус, трећи син бившег немачког престолонаследника, венчаће се ускоро са принцезом Феодором Ројс у дворцу у Цецилијенхофу. Принц Хубертус недавно се развео са својом првом женом која је потицала из отмене породице Хумболт.

— **Изгубљени документи.** Душан Ползовић, Сабадкаи улица број 16, изгубио је Левенте легитимацију и лични грађански лист. Моли поштеног налазача да му изгубљене документе врати на горњу адресу.

— **Изгубљена акти-ташна.** У возу Ујвербас—Обече изгубљена је 1. о. м. увече акти-ташна са путном исправом (пасошем) која гласи на име Нада Продановић, Сентамаш. Моли се поштен налазач да само исправе пошаље на горњу адресу.

— **Изгубљена грађанска легитимација.** Светозар Влаовић, ученик I разреда Грађанске школе, изгубио је своју грађанску легитимацију. Моли се поштен налазач да му је достави на адресу: Светозар Влаовић, Ујвидек, Цаж улица број 6.

Градоначелник сл. кр. града Ујвидека
Бр. 3.336/1940 К. х.

Објава

ИЗДАВАЊЕ КАРАТА ЗА НАМИРНИЦЕ ЗА ТРЕЋЕ ТРОМЕСЕЧЈЕ 1943 У УЈВИДЕКУ

У уторак почиње издавање карата

Апровизационо звање сл. кр. града Ујвидека почеће са достављањем карата за животне намирнице за треће тромесечје 1943, наиме за месец јул, август и септембар почев од 10 о. м. непрекидно, како би грађанство најдаље до 25 о. м. безусловно добило своје карте за намирнице.

У вези са издавањем карата за намирнице стављам незбринутом грађанству на знање следеће:

1) Достављање карата вршиће намештеници Апровизационог звања, које у том својству треба сматрати као органе власти.

2) Достављање ће се вршити свакодневно од јутра до увече. У интересу је самог грађанства да се неко од чланова породице ради пријема карата налази код куће како би се карте могле без тешкоћа уручити. Изричито позивам грађане, који због свога запослења преко дана не могу да буду код куће за време достављања карата, да неком од својих рођака, познанику, суседу, домару итд. издаду писмену пуномоћ, потписану, снабдевену датумом и оверену са два сведока.

3) Глава породице или члан породице или његов опуномоћеник (види тачку бр. 2) дужан је да карте пред достављачем изброји, по бројевима преузме, а своје евентуалне приговоре да одмах саопшти достављачу и да исплати износ за карте за шећер. Ово треба прималац да потврди на тај начин што ће у рубрици »потврда пријема« уписати број издатих карата. На тај начин прималац беспрекорно потврђује пријем карата и баш стога Апровизационо звање доцније рекламације неће узимати у обзир, како би онемогућило сувишно стајање и чекање у Апровизационом звању. Неписмена лица такође су дужна да опуномоће за пријем карата лица наведена у другој тачци. Потпише са крстом Апровизационо звање не признаје.

4) За зелене карте за шећер плаћа се по комаду 5, за ружичасте по комаду 10 филера, а за достављање 10 филера по породици. Ради бржег и лакшег уручивања нека сваки прималац карата припреми ситан новац. Напомињем да је ова карта за шећер укинута.

5) За време достављања карата за животне намирнице, тојест од 10 до 25 о. м., одељење за карте Апровизационог звања не прима странке, изузев пријаве промене стана, пријаве и одјаве, као и она лица која су се доселила у град. Остала одељења Апровизационог звања, наравно, обављаће свој посао у редовно време.

6) Изричито упозоравам грађанство да се уздржава од било каквих злоупотреба карата за животне намирнице, јер ћу против оних, који не буду умели да разумеју диктат историских времена и свето обављање дужности наше браће која се боре за мађарску будућност, те тиме угрожавају јавно снабдевање, најодлучније поступити.

Ујвидек, 4 јуна 1943.

Д-р витез Нађ Миклош, с. р.
градоначелник
М. П.

Оверава:
Ујвидек, 4 јуна 1943
Ђорђевић Радмило, с. р.
помоћни официјал
Апровизационог звања

ПРИВРЕДА

Стање усева у земљи је повољно

Воћке обећавају одличан род

Оскудица кише у земљи, која је подвучена у пређашњем извештају мађарског Министарства пољопривреде о стању усева, смањена је утолико што је у последње време у многобројним подручјима пала обилна киша, што је знатно поправило изгледе на овогодишњу жетву.

Пшеница се, онде где је добила обилатију кишу, побољшала; у топлијим положајима пролећни усеви већ златају. **Раж** је остала досад ониска, но местимично је већ у цвату. **Озими јечам** развио се у понеким жупанијама повољно. Услед суше, **јари јечам** је неједнако изникао, но кише последњих дана и овде ће утицати корисно. Сетва **зоби** посвуда је довршена, пролећни усеви развијају се повољно. И **кукуруз** је посвуда добро кренуо, местимично је већ и окопан.

Садња **кромпира** је такође довршена, биљке се развијају повољно. Штете од бува и других инсеката које су настале код шећерне и сточне репе задржане су падавинама. **Сунцокрет** је уопште добро изникао, и лепо се развија. На много места су бивша ланишта засејана сунцокретом. Довршена је и сетва **кудеље**; пролећни усеви су добро изникли, али се споро развијају.

Све **воћке** су добро понеле, и обећавају врло добар род. Прве трешње су већ на тржишту. И **винова лоза** развија се повољно услед повољног времена последњих недеља. Сузбијање штеточина је у току.

Једна годишњица

Како је пре три године капитулирала Белгија

Десетог маја у зору почео је немачки напад на Белгију. Већ пред зору водиле су се ваздушне борбе над појединим белгиским градовима, а у шест часова немачке трупе прешле су белгиску границу. Седамнаест дана касније, 27 маја, белгиски краљ Леополд потписао је безусловну капитулацију белгиске војске.

Због потписивања капитулације белгиски краљ је жестоко нападнут са француске и енглеске стране. Оптуживан је да је потписао капитулацију без саветовања са француским и енглеским генералштабом. Међутим сама ситуација Белгије показала је да ти напади нису били оправдани, јер је белгиска војска била већ потпуно у расулу и није могла рачунати ни на француску ни на енглеску помоћ. Наставак борби претстављао би само непотребно проливање крви без икаквог изгледа на успех.

Белгиски краљ обавестио је француски и енглески генералштаб у подне 27 маја да ће белгиске трупе кроз неколико часова морати положити оружје. У вечерњим часовима већ је била прекинута сва телефонска и телеграфска веза између белгиских трупа и краља и генералштаба. Белгиски краљ је покушао да преко радија саопшти енглеском и француском војном вођству своју намеру о капитулацији, али изгледа није успео. Белгиски краљ није хтео да емигрира у Енглеску. Остао је у свом дворцу у Лаекену да подели са својим народом судбину.

У смислу акта о капитулацији, борбе између немачких и белгиских трупа завршене су у четири часа изјутра 28 маја. Отада се Белгија налази под окупацијом немачке војске. После капитулације известан број белгиских војника прешао је у Француску, где је заробљен по капитулацији Француске.

Кроз цео свет

НЕОБИЧНО ВЕНЧАЊЕ У ФРАНЦУСКОЈ

У француском селу Араба на италијанско-француској граници обављено је оних дана необично венчање. Ово село постало је за време овога рата чувено по томе, да се кроз његову средину, преко саме пијаце повлачи државна граница. Вереници, који су хтели да се венчају у томе селу, становали су један на француском, а други на италијанском тлу. Да би се могли венчати, они су се обратили општинском бележнику са молбом да их на самој граници венча. Бележник је пристао на то и са својим чиновником изашао на пијацу и код пограничног камена венчао млади пар. После венчања, бележник и млади пар, као и многобројни гости, прешли су у оближњу гостионицу на француском тлу и приредили свечану свадбену гозбу.

И АУТОМОБИЛИ СЕ ОСИГУРАВАЈУ ПРОТИВ УДАРА ГРОМА

Већ раније је била позната чињеница, да за време олује гром најчешће погађа тела у покрету, на пример човека, животињу, кола, аутомобил итд. Према досадањим статистичким подацима веома је редак случај да гром удари у аутомобил, иако брже јури и од човека и од кола. У почетку се веровало да је аутомобил против удара грома заштићен својим гуменим точковима која изолују електрицитет. Подробнијим научним испитивањима утврђено је, међутим, да је то произвољна претпоставка, јер аутомобил уствари у великој мери привлачи гром. Опитима је утврђено, да је мотор нарочито онај део аутомобила који претставља опасност од удара грома. У напредним земљама, где је аутомобилски саобраћај развијен, данас се врше и осигурања аутомобила против удара грома.

Укрштене речи

Број 119

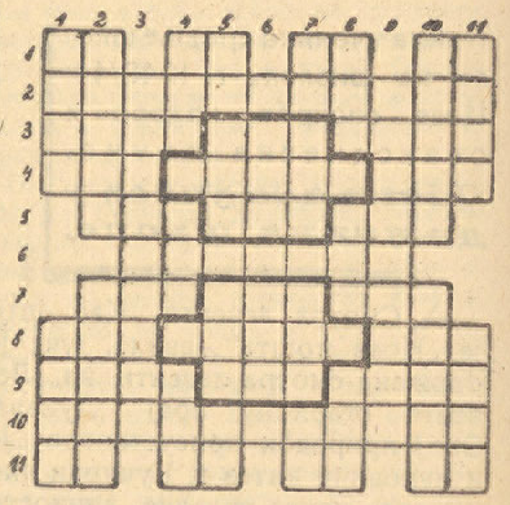

Водоравно: 1) Усклик — предлог — упитна речца — иницијали енглеског државника. 2) Исељеницима. 3) Азиска држава — река у Русији — мушко име. 4) Морска риба — ставља се на магарца — француски романсијер. 5) Ко — тема (кроз два поља). 6) Нису професионалци. 7) Сија — легенда — коло: 8) Један глодар — чадор — ата. 9) Место у Русији — старозаветно име — сланом. 10) Велики италијански вајар. 11) Иницијали нашег позоришног уметника — потврдна речца — иницијали новинске агенције — злато (француски).

Усправно: 1) Попус — девојка (песнички). 2) Волест воке — место близу Сегеда. 3) Кинески генерал. 4) Није јава — са — сад — сугласник — вода у чврстом стању. 5) Али — део времена — вокал — један месец — једна нота. 6) Сугласник — старије ждребе — мушко име (кроз два поља) — вокал. 7) Према — заменица (у падежу) — вокал — звук — предлог. 8) Коло — сугласник — писац (мађарски) — алат (кроз два поља). 9) Подражавање. 10) Марка сата — Шекспирова драма. 11) Боја карата — бог љубави.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 118

Водоравно: 1) Бушавац. 2) Атом — и — рано. 3) Пун — лак — Нос. 4) Арати — Оново. 5) То — Емона — (Исидор) Б(ајић). 6) Ибара — Атини. 7) Јад — нец — ран. 8) Анам — м — Сара. 9) Милијон.

Усправно: 1) Апатија. 2) Туробан. 3) Бова — Адам. 4) Ум — тер — мк. 5) К — лиман — л. 6) Ава — о — Емк. 7) В — конац — ј. 8) Ар — Пат — со. 9) Цано — Иран. 10) Новинар. 11) Особина.

Градоначелник сл. кр. града Ујвидека
Бр. 19095/1943.

ОБЈАВА

Сл. кр. град Ујвидек одржаће 10 јуна 1943 године, у 10 часова пре подне, дражбу у Градском економском одељењу соба бр. 12, лицитацију за издавање под закуп исхране лица која се налазе у Градском убогом дому.

Закуп траје једну годину и то од 1 јула 1943 до 30 јуна 1944.

Детаљнији услови могу се сазнати у Градском економском звању сваког дана за време званичних часова.

Ујвидек, 29 маја 1943.

Д-р витез Нађ Миклош, с. р.
градоначелник

У ОБЕЧЕЈУ
оглас за „НОВУ ПОШТУ"
прима наш главни заступник
уд. Владе Радосављевића
књижара и папирница

ПРИЧА »НОВЕ ПОШТЕ«

Другарски састанак

Велислав Спасић

Свестан своје дужности поносно је корачао жандармериски каплар кроз улице свог рејона у Палилули. Улице су биле пусте, иако је било тек 11 часова. Тек понеки пролазник јурио је својој кући, шибан снажним и леденим ветром. Па ипак, савесни чувар јавне безбедности бацао је свој оштар поглед на све стране, да би се уверио да ли је све у реду и не прети ли неком београдском грађанину опасност од мрачних типова.

Кад је стигао једном блоку модерних зграда, у близини зграде Народне скупштине, он је нагло успорио своје кораке. У кашији четворospратне палате стојао је мушкарац са запаљеном цигаретом у устима, који га је, кад му се приближио, ословио:

— Све је у реду, капларе. Ја овде чекам једног свог пријатеља. Пре равно двадесет година ми смо се један другом заветовали да ћемо се на овом месту састати по сваку цену. То звучи мало невероватно, зар не? Испричаћу вам како је до тога дошло, желећи да вас уверим да нисам обузет никаквим злим намерама. На овом месту, у оно време, уместо ове модерне и раскошне палате налазио се ресторан »Народна скупштина«.

— Да, — приметио је жандарм, — имате право, господине. Али та стара кућа у којој се налазио ресторан »Народна скупштина«, срушена је још пре пет година.

У том тренутку непознати мушкарац је приметио да му се цигарета угасила, па је запалио палидрвце и при слабој светлости жандарм је могао да примети његове оштре, енергичне црте лица, проседу косу и прилично велики ожиљак изнад левог ока.

— Вечерас се навршило тачно 20 година, — продужио је елегантно одевени мушкарац, — како сам се са мојим старим школским другом Зораном Миленковићем састао у »Народној скупштини«. Ми смо вечерали. Он је био мој најбољи пријатељ, сјајан младић. Заједно смо одрасли у Београду. Кад је дошло време да одем у Немачку, пробајући срећу да направим сјајну каријеру, ми смо се договорили да се састанемо у том локалу и приредимо опроштајну вечеру. Наговарао сам Зорана да пође са мном у Немачку, али никако није хтео да напусти Београд и пође у туђину. Кад смо завршили вечеру, споразумели смо се да ћемо се после двадесет година састати на истом месту, без обзира на прилике у којима се будемо налазили и доћи сигурно на тај другарски састанак.

— То је заиста занимљиво, — приметио је лежерно жандарм. — Па ипак, двадесет година су читав век. Јесте ли за то време били у вези са вашим другом?

— Да. Једно време смо одржавали преписку, али већ после годину дана престали смо да пишемо један другоме. Отада је прекинута свака веза између нас. Па ипак, ја сам убеђен да ће се Зоран данас појавити на овом месту. Он је био одувек човек од речи и ваљан. Ето, сада је десет до 11 и ја верујем да ће мој стари друг бити тачан.

— А како сте живели у Берлину, ако смем питати? — добацио је жандарм.

— Сјајно! Надам се да је и Зоран добро пролазио кроз живот и имао среће. Додуше, ја сам имао да водим тешку борбу док сам се најзад успео на површину и постигао оно, за чим сам у својој младости толико сањао.

— Извините, господине, — прекинуо га је жанадрм, — ја морам да наставим свој пут по кварту. Верујем да ће ваш друг ипак доћи на састанак, а ви се мало стрпите, ако он баш не буде тачан...

— Наравно да ћу га чекати! Мени је много стало да се овога вечера састанем са својим драгим Зораном. До виђења, капларе!

— Лаку ноћ, господине, — одвратио је жандарм и продужио свој пут.

Почела је поново да пада ледена киша, а ветар је постао још жешћи него раније. Само понеки задоцнели пролазник је пролазио осамљеним палилулским улицама са подигнутим оковратником мантила. У кашији велике модерне зграде још увек је стојао елегантно одевени господин, који је жандарму рекао да је дошао из Берлина у жељи да присуствује другарском састанку са својим старим школским другом. Он је запалио другу цигарету и приметио да му се с друге стране улице брзим корацима приближује човек високог и витког раста.

— Је си ли ти, Зоране? — упитао је он несигурним гласом.

— Зар си ипак дошао, Мирославе? — рекао је високи мушкарац.

— Да, дошао сам, как видиш?

— Био сам сигуран да ћу те овде наћи, драги Мирославе. Да видим само како изгледаш? Па да, двадесет година је прошло, обоје смо се много изменили. Да знаш, стари ресторан »Народна скупштина« нестао је са земљине површине. А колико бих желео да се још ту налази та стара, отрцана, али ипак толико симпатична страћара, па да после толико дугог времена поново приредимо другарску вечеру! А како си ти живео у Берлину?

— Одлично. Постигао сам све што сам желео, Зоране. Али колико се ја сећам, ти си у оно време био нижег раста и некако дебљи... Изгледа да си отада много порастао?

— Да, растао сам...

— А какав је твој живот био у Београду?

— Може се поднети. Налазим се у општинској служби и не могу се пожалити на своју судбину.

Оба мушкарца су пошли осамљеном улицом и Мирослав је предложио свом другу да оду у неки ресторан, да вечерају и проћаскају о давним лепим, срећним временима. Али кад су стигли до једне дежурне апотеке, чија је лампа ширила бљештавусветлост око себе, господин из Берлина се одједном зауставио, пустио руку свог друга и изненађено узвикнуо:

— Па... ви, господине, нисте Зоран Миленковић! Двадесет година је дуго време, али ипак не толико дуго, да би се некоме могао орловски нос претворити у писав!

— У животу се дешавају свакојака чудеса! — рекао је одлучним гласом тобожњи Зоран Миленковић. — Дешава се чак и то, да поштен човек одједном постаје најгнуснији злочинац. Ви сте, Мирославе Поповићу, већ десет минута, од како сте у мом друштву, ухапшени! Управа полиције из Берлина телеграфски нас је обавестила да сте се ви упутили за Београд. А пошто су ваши греховн велики, многобројни, наше берлинске колеге су нас замолиле да вас по сваку цену пронађемо и ставимо с оне стране каванца. Ви сте, добро знамо, оптужени за двоструко убиство, безбројне опасне крађе и преваре, и сада сте најзад долијали! Ви ћете, зар не, без противљења поћи са мном у Управу града? Али пре него што бих вас одвео дежурном писару, предаћу вам писмо, које вам шаље један ваш београдски пријатељ. Ево, овде при светлости овог излога можете то писмо прочитати. Оно потиче од жандармериског каплара Зорана Миленковића.

Господин из Берлина је раширио писмо и док га је читао, његове руке су дрхтале. Писмо је гласило:

Драги Мирославе!

Ја сам тачно у уговорено време дошао на наш другарски састанак. Кад си запалио цигарету, утврдио сам да си ти идентичан са оним злочинцем, кога немачка полиција због разних злочина већ одавно тражи. Моје другарско осећање није ми допустило да те сам ухапсим. И зато сам отишао у кварт и пријавио цео случај. Немој се због тога љутити на мене, Мирославе...«

УМЕРЕНОСТ

— Долазиш ли ти овамо свакодневно?

— А, не! Само у безмесне дане!

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

12

Драма у предграђу

Конан Дојл

Да буду дадиље, болничарке? То је опет тежак посао и врло слабо плаћен, а за њега су подесне само оне најјаче. После свега тога шта би могле још да раде? Изузев ако се не буду решиле да са скрштеним рукама чекају да поумиру од глади.

— Та идите, молим вас! Ви све гледате кроз црне наочаре.

— Данашње такмичење у животу, а нарочито беда сиротиње, је страшна. Објавите само један мали оглас у новинама да тражите друштвеницу уз скромну плату од 10 шилинга недељно, која је мања од кочијашке плате, видећете колико ћете понуда добити. За те многобројне жене, које се боре за свој опстанак, данас не постоји никаква нада и никакви изгледи. И кад ми једном желимо да им пружимо мало наде у том њиховом очајном стању, обећавајући им лепшу будућност, тада учтиви витешки мушкарци, као што сте и ви, наводе да је то у супротности са њиховим принципима.

Адмирал је почео да жмирка и ништа није одговорио на све речи, а госпођа Весмако је наставила:

— Било би потребно да све професије у државној и приватној служби буду приступачне и за жене ако су за тај посао способне и располажу са довољно образовања. А вама је сигурно познато, адмирале, да жена има више него мушкараца?

— И шта ви после свега тога предлажете, госпођо?

— Да се исправе све уочљиве и страшне неправде, које су учињене на уштрб жена, и да се на тај начин утре пут реформама за еманципацију слабијег пола. Погледајте само оног човека тамо, који плеви у башти. Ја га добро познајем. Не уме ни да пише ни да чита, пијанац је и скитница, а по интелигенцији није раван ни магарцу. И видите, тај човек има право гласа, којим може да реши резултат посланичких избора и одреди можда ток државничке политике. А да бих вам још изближе уочила супротност: ево, ту сам ја, жена која је много путовала, учила и познаје устав не само своје земље већ и многих других држава. Располажем са прилично великом имовином и ерару плаћам много више пореза него што онај човек у башти троши за ракију, а тиме сам много рекла! — па ипак, ја имам веома мало приговора када се говори о томе у које се сврхе троши порез. Ја плаћам и немам права да тражим за то никакво објашњење. Је ли то праведно? Је ли то умесно?

Адмирал се немирно почео да врти на столици.

— Ваш положај је изузетан, госпођо, — рекао је најзад.

— Али код нас у Енглеској ни једна жена нема право гласа. А већина ипак припада женама код сваког народа. Па ипак кад би било говора о закону против кога би биле све жене, мушкарци би га ипак хтели да спроведу; тај закон би се једногласно прихватио, иако се више од половине грађанства изјаснило против њега. Да ли је то праведно?

Адмирал се осећао веома непријатно не могући да се помири са мишљу да преко пута од њега седи ова лепа и заносна жена, која га стално бомбардује логичним аргументима, на које он није у стању да одговара.

— Ето то су главне тачке које ћемо претресати на конституционој скупштини. Наш је захтев потпуна једнакост у запослењу мушкараца и жена, коначно укидање женског ропства и признање права гласа свима женама које плаћају порез. У томе се не крије никакво претеривање. Ништа што би било у супротности са вашим начелима. Нашој скупштини присуствоваће адвокати, лекари, свештеници и сви они устаће у одбрану жена. И зашто на тој скупштини не би била заступљена и морнарица?

Тада је адмирал жучно скочио са столице и једва је успео да угуши у себи псовку која му умало није излетела из уста.

— У реду је, госпођо, у реду! — узвикнуо је рапавим главом. — Само лагано, лагано. Доста сам већ чуо. Не поричем, донекле сам се већ повукао и признајем да сте у праву. Па ипак молим вас да за извесно време одложимо ствар. Треба још да размишљам о томе.

— У праву сте, адмирале. Ја не желим да вас присиљавам. И упркос свему томе ја се ипак надам да ћете се и ви наћи за време наше скупштине на трибини.

Затим је устала и пришла зиду који је био испуњен сликама. Свуда унаоколо налазиле су се слике које су приказивале пустоловни живот адмирала.

(Наставиће се)

Данас

Уторак, 8 јун.
Ап. Карпо. Медардо бп.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Апотека Ненадовић, Мусолини улица 12. Телефон: 23—95.

Апотека Ралетић, II Какоци Ференц улица 2. Телефон: 21—00.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођено: 2 мушка и 2 женска детета

Венчани: Јајзел Конрад, фризер и Шрамел Марија Валерија, фризерка,

Умрли: уд. Кусли Емилија рођ. Рајхли, домаћица, 74 год.; Гомбар Ласло, одојче, 2 месеца; Шевић Јован, из Убошког дома, 53 год.; Јованка Ковачевић рођ. Бенедети, домаћица, 43 год.; Дробник Ана рођ. Келер, домаћица из Сеплигета, 63 год.; Морел Вера, служавка, 31 год.

*

РАДИО

8 јун 1943.

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Забавна музика ● **12.10:** Оркестар Мелет Беле ● **14.00:** Музика за игру ● **17.15:** Радио-оркестар и певачи ● **19.00:** Забавна музика ● **21.10:** Музика за игру.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

7 јун.

Дунав: Комаром 383 (+13), Будапешт 421 (+34), Пакш 396 (+24), Баја 472 (+12), Мохач 496 (+4), Бездан 631 (+2), Гомбош 451 (+2), Ујвидек 602 (+1).

Драва: Барч 159 (—23).

Тиса: Вашарошнамењ 240 (—14), Токај 236 (—28), Тисафиред 242 (—32), Чонград 344 (—7), Сегед 448 (—2), Тител 402 (+11).

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путнички, а од Сабадке брзи), 15.07 (брзи моторни), 20.20.

За Сабадку: 4.31, 8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор), 13.25 (само до Сабадке), 20.22.

За Зомбор: 3.06, 9.55, 13.30 (директан за Паланку), 17.40.

За Обечеј, Зенту, Сегед: 5.05, 13.50 (само до Обечеја), 16.20.

За Тител: 6.12, 12.12, 20.12.

Из Будапеште: 11.27, 17.25, 22.53.

Из Сабадке: (локални возови) 7.20, 13.13 (брзи моторни од Зомбора преко Сабадке).

Из Зомбора: 7.40, 9.18 (директан из Паланке—Гомбоша), 13.10, 20.00.

Из Сегеда—Зенте—Обечеја: 7.16 (из Обечеја), 9.46, 20.05.

Из Титела: 6.01, 11.38, 17.14.

СК ПЕТРЕЦ—ТОПОЉА ШЕ (II тим) 2:0 (1:0)

У недељу је у Петрецу одиграна пријатељска утакмица између горњих клубова. Утакмици је присуствовало око 1500 гледалаца, који су са великим задовољством пратили утакмицу проткану лепим комбинацијама у оба полувремена. Оба гола за победнички тим дао је Фекете. Утакмицу је одлично водио фудбалски судија Петровић.

Дечје играчке

ДЕЧЈЕ СТОЛИЦЕ, ДЕЧЈИ КРЕВЕТИ И ДЕЧЈА КОЛИЦА

код

„ТЕНТЕ"

Ујвидек, II Ракоци Ференц ул. 84

Телефон 37—51 1334

СПОРТ

Мађари су победили у Софији са 4:2

Женгелер је дао три гола

Врло велико интересовање владало је за ногометну утакмицу између Мађарске и Бугарске. Мађарски тим био је нешто измењен после победе у Швајцарској. Барна II и Суса заменили су Кинчеша и Марошвариа. Ова измена није нарочито користила јер су оба играча играла сасвим просечно.

Око 18.000 гледалаца испунило је стадион Јунака. Нешто после пола шест часова изашле су обе репрезентације на терен.

МАЂАРСКА: Тот, Рудаш, Салаи, Шароши III, Сич, Перењи, Ковач II, Суса, Женгелер, Бодола, Тот III.

БУГАРСКА: Алдев, Орманџијев, Калучев, Радев, Стамболијев, Јанков, Спасов, Николов, Милев, Јорданов.

ЗА ПРВИХ ЧЕТВРТ САТА ПОБЕДА ЈЕ БИЛА ОСИГУРАНА

Прве навале изводили су Бугари али не за дуго. Већ у 4 мин. Тот III убацио је у центар и Женгелер из воleја туче у гол, 1:0.

После овог гола Ковач II прелази неколико играча, али навала не стиже на време.

У 7 мин. после врло лепе комбинације између Сусе и Женгелера, Мађари преко Женгелера постижу и други гол.

Лака надмоћ гостију. У 15 мин. Рудаш у паду избија лопту Јордановом која долази Суси и овај је продужује Женгелеру. Воља навале дрибла Радева и поред истрчалог голмана получује трећи гол.

После овога гола темпо полако попушта. У 24 мин. Тот изврсно брани одлично тучен корнер Јордановог. Бугари и даље наваљују. Слободан ударац са 20 метара изводи Радев и његова се оштро тучена лопта одбија од стативе.

У 35 мин. Спасов спречава Тота да ухвати једну лаку лопту, избија му је из руке и даје слободном Јордановом, који туче у празан гол у моменту када судија свира офсајд.

У лакој надмоћности домаћих завршава се прво полувреме.

ЗНАТАН ДЕО ДРУГОГ ПОЛУВРЕМЕНА БУГАРИ СУ ИГРАЛИ СА ДЕСЕТ ЉУДИ

Одмах од почетка другог полувремена Бугари оштро наваљују. У једном противнападу Женгелер повређује Орманџијева, кога износе са терена.

Рудаш у последњем тренутку уклања лопту испред Милева. Бугари изнуђују два корнера. У 15 мин. враћа се Орманџијев. Минут доцније Николов изврсно додаје Милеву који са неколико метара смањује резултат на 3:1.

Одмах после овога гола Милев је повређен, излази са терена али се ускоро враћа да би до краја утакмице само статирао.

У 23 мин. Бугари имају дивну шансу да смање резултат али Јорданов туче преко гиља.

У 25 мин. Суса туче оштро на гол, Женгелер подмеће главу и лопта се неодбранљиво одбија у гол.

Неколико минута касније, после једног одлично изведеног слободног ударца Радева, ствара се гужва пред голом Мађара и Шароши III спасава одбивши лопту у корнер.

После једнога неспоразума између Сича и Салаи, Спасов смањује резултат на 4:2

Тек што се почело са центра Калучев ради повреде напушта терен али се ускоро враћа.

Са врло опасним навалама Бугара завршава се ова врло узбудљива утакмица.

БУГАРИ СУ ЗАСЛУЖИЛИ БОЉИ РЕЗУЛТАТ

Мађари су почели мало нервозно. На тешком и од силне кише расквашеном терену, бољом техником и изврсним сналажењем пред голом Мађари су убрзо дошли у вођство. Са три Женгелерова гола утакмица је била добијена.

После ових голова Мађари су попустили али је ужа одбрана увек била на месту да отклони све навале збуњених бугарских играча. Женгелер и Шароши III су се нарочито истакли. Добри су били Тот III, Сич и Салаи.

Бугари су заслужили бољи резултат. Брзо примљена три гола сасвим су збунили домаће играче које је још поред тога пратила несрећа у пуцању.

Нарочито у другом полувремену Бугари су својом срчаном и брзом игром извели неколико успелих комбинација. Али како су знатан део овог полувремена играли са десет људи, нису успели да озбиљније угрозе победу мађарског тима.

Готово сви играчи играли су изврсно нарочито у другом полувремену, али Милев и Јорданов заслужују посебну похвалу.

Судио је врло објективно г. Марек из Загреба.

—ooo✱ooo—

ПЕХАРСКЕ УТАКМИЦЕ У БАЧКЕРЕСТУРУ

Трећег јуна одигране су утакмице за пехар Мирона Павловича и Михајла Џуње. У првој су се састали Русин и КАФК, из Куле. Русин је у много бољој игри победио са 6:1. Резултат је превисок јер је екипа КАФК-а био слаб.

У другој је Ск Левенте из Бачкерестура после равноправне игре изгубио је од Ск Омладине са 2:0 (0:0). У првом полувремену СКЛ игра против ветра и држи 0:0, док у другом несрећно губи, иако је играо уз помоћ ветра.

У трећој утакмици Левенте су играли одлично и победили са 3:2. КАФК је заслужено изгубио.

У финалу састали су се Омладина и Русин, коју утакмицу је Русин сасвим сигурно решио са 2:1. Голове су дали Гербут и Планчак и Рац аутогол.

На овом турниру истакли су се код КАФК-а Мер, код Омладине Букинац и Саљелчик, код Левенте: Нвота, Бањинт, код Русина: Мићеци I и III, Дудаш, Планчак и Гербут. Судија Олејар и Харди задовољни су. Публике у рекордном броју.

Тужним срцем и болом у души јављамо свима рођацима, пријатељима и познаницима, да нам је наш добри муж, отац, деда, ујак и стриц

Драгојло Пајић (чика Драга)

гостионичар

преминуо у суботу 5 ов. месеца после кратке и тешке болести у 64 години живота. Сахрана је обављена у недељу 6 јуна у 15 часова по подне.

У Силбачу, 7 јуна 1943 год.

Покојника оплакују: **супруга Ева, синови, кћери, снаје, унучад и многобројна родбина**

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. — За оне, који траже службу 50% јевтиније.

ТРАЖЊА СЛУЖБЕ

МЛАД БРАЧНИ ПАР са 4 разр. средње школе, са перфектним знањем српског и мађарског језика, тражи хитно било какво намештење. Адреса у Администрацији. 1423

ТРАЖИ млађи пекарски помоћник запослење. Адреса: **Самочета Лазар,** пекар, **Алшокабол.** 1435

ПЕРФЕКТАН КЊИГОВОЂА, мађарски, немачки и српски кореспондент, стручњак за порез тражи запослење. Позив преко Администрације под насловом: »Билансиста«. 1481

МЛАДИ ПЕКАРСКИ ПОМОЋНИК ТРАЖИ запослење. Валентин Блум, Зомбор, Зелдкерт ул. 41. 1440

ТРАЖЊА

КОЛСКУ ВАГУ за 2500 кг. тражим. **Кандић Стеван, Зомбор,** Апатински пут 472. 1419

ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕ СЕ ЛЕДЕЊАЧА и један тепих »кокус« 7 x 1.20 м. Упитати Витез Мајор 3Л. 1427

ВРШАЛИЦА МАВ 52 пола све куглагер, са целокупним прибором, кајишти мали и велики, кожни винт шпрац, апотека и остало са великим оригинал елеватором, продаје се. **Гојко Лукић,** машинобравар, **Стапар.** 1428

НА ПРОДАЈУ 8 ЛЕАНДЕРА и два бурета за вино једно од 100 л. а друго од 300 л. Упитати у Администрацији. 1482

РАЗНО

ZEISS PUNKTAL

Код **КАЗИНЦИ** Вашег стручног дипл. оптичара, Ујвидек, Хитлер А. улица 14.

1438 Телефон: 30—80

ОБЈАВА ЛИЦИТАЦИЈЕ. Потписани старатељ на основу одлуке Сирочадског стола Сл. кр. града Ујвидека објављује да ће се на дан 15 јуна о. г. у 3 часа по подне продавати на јавној лицитацији најбољем понуђачу покретне ствари (намештај и кухиња) власништво Рутар Ивана, бившег ујвидечког становника у стану Ифирњи Јанош ул. 8. — Ујвидек, 7 јун 1943. — **Старатељ.** 1431

SKF

KREMPASZKY ALBERT

UJVIDEK – II. RÁKÓCZY FERENCZ u. 23. TEL.: 31-81.

Одговорни уредник и издавач: ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.

Рукописи се не враћају